

XXI TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Js22 ,19-23)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Nii ütleb Issand Sebnale, kuninga kojaülemale ja õukonnapealikule: Ma tõukan sind alla su ametist, ja su kõrgest seisusest paiskan ma su põrmu. Ning sellel päeval ma kutsun oma sulase Eljakimi, Hilakja poja. Ma panen talle selga sinu kuue ja võotan tema niuded sinu vööga. Ja ma annan sinu ameti tema kätte ning tõstan ta isandaks Jeruusalemma elanike ja juuda koja üle. Ja ma panen Taaveti koja võtme tema õlale, nii et kui tema avab, siis keegi ei sule, ja kui tema suleb, siis keegi ei ava! Mina löön tema nagu varna seinale - kindlasse kohta, ning tema saab aujärjeks oma isa soole.
See on Jumala Sõna.

Vastulaul (Ps138 ,1-2. 3-5. 7e-8 R: 1b) 1-2. 3.6. 7.8. R:3a)
R: Issand, sinu heldus kestab igavesti.

Ma tänan sind kogu südamest,
inglite ees ma laulan ja mängin sinule.
Sinu templi poole ma langen silmili
ja kiidan kõrgeks su nime sinu helduse ja ustavuse pärast.
R:

Sest kõrgeks üle kõige
oled sa tõstnud oma nime ja töötuse.
Kui ma sinu poole hüüdsin, sa võtsid mind kuulda,
ja rohkendasid mu hingejõu.
R:

Tõesti, Issand on kõrge ja näeb madalat,
aga kõrgi ta tunneb ära juba kaugelt.
Issand, sinu heldus kestab igavesti,
ära jäta oma kätetööd.
R:

(Teine lugemine Ro11 ,33-36)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast roomlastele:

Vennad, kui suur on küll Jumala rikkuse sügavus, kui ääretu tema tarkus. Kui uurimatud on tema kohtumõistmised ja äramõistetamatud tema teed! Jah, kes küll on lugenud Issanda mõtteid, ja kes suudaks olla tema nõuandja? Või kes on talle midagi enne andnud, et tema peaks tagasi maksma? Jah. Temast ja Tema läbi ja Temas on kõik loodu. Temale olgu au ikka ja igavesti. Aamen.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mt 16,18)

Halleluuja. Sina oled Peetrus, ja sellele kaljule rajan ma oma kiriku, ning surmavalla väravad ei võida seda ära. Halleluuja.

(Evangeelium Mt16 ,13-20)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Kui Jeesus tuli Filippuse Kaisarea aladele, küsis ta oma jüngritelt: "Kelleks inimesed mind, Inimesepoega, peavad?" Ja nemad vastasid: "Mõned peavad sind Ristijaks Johanneseks, teised Eelijaks, mõned aga Jeremiaks või mõneks teiseks prohvetiks." Siis küsis ta nende käest: "Aga teie, kelleks teie mind peate?" Siimon Peetrus vastas: "Sina oled Messias, elava Jumala Poeg." Jeesus kostis

talle: "Õnnis oled sina, Siimon Joonas poeg, sest seda pole sulle ilmutanud ei liha ega veri, vaid minu Isa, kes on Taevas! Ja mina ütlen sulle: sina oled Peetrus (see on Kalju), ja sellele kaljule rajan ma oma kiriku, ja surmavalla väravad ei võida seda ära. Mina annan sulle taevariigi võtmed, ja mis sa iganes maa peal seod, see on taevas seotud, ja mis sa maa peal lahti päästad, see on taevas lahti päästetud". Siis keelas ta oma jüngreid kellelegi rääkimast, et tema ongi Messias.
See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kord luges ilmikjutlustaja ühe vabakiriku teenistusel piiblist: "Hoiduge variseride ja saduseride haputaignast!" (Mt 16,6). Väikese pausi järel pani ta piibli kinni, ning hakkas seda kirjakohta seletama. "Jah, õndsameelsed vennad ja kallimeelsed õed, tänapäeval ei saa sa õiget leiba enam mitte kusagilt. Igasugust keemiat panevad sisse, ja siis pole leival enam ei lõhna ega maitset. Aga vaat kui minu ema omal ajal ise haputaignast leiba tegi, see oli hoopis midagi muud - missugune lõhn ja maitse!..."

Nojah, piiblitekstis mainiti haputaignast tõepoolest, kuid hoopis teises kontekstis. Jeesus hoiatas oma jüngreid, et nad ei järgiks variseride ja saduseride käitumismudelit, ei võtaks üle nende silmakirjalikkust. Selle ilmikjutlustaja käitumine annab aga tunnistust sellest, kuidas meie aju vahel pühakirjast kuulduga ümber käib. Üks sõna võib elustada tunded ja mälestused ning kanda meid magusate lapsepõlveunistuse maale, selle asemel et me keskenduksime Jumalasõna õpetlikule osale. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, tänases evangeeliumis küsib Jeesus oma jüngritelt, kelleks nemad teda peavad. Aga tegelikult esitab Jeesus kaks küsimust: "Kelleks inimesed mind, Inimesepoega, peavad?", ning: "Aga teie, kelleks teie mind peate?". Mis esimesse küsimusse puutub, on jüngrid kohe agarasti valmis kõiki kuulujutte edasi rääkima. Kui aga küsitakse, kelleks nad ise teda peavad, siis on enamik neist järsku vait. Siimon on ainus, kes julgeb avaldada päris oma arvamust, ning tema julgus ja iseseisvus leiavad tunnustust. "...sina oled Peetrus (see on Kalju), ja sellele kaljule rajan ma oma kiriku, ja surmavalla väravad ei võida seda ära," ütles Jeesus talle - see tähendab, oma arvamus ja julgus seda välja öelda on kristluse nurgakivi igas inimeses.

Muidugi ei tohi unustada, et sedasama Peetrust nimetab Jeesus ainult veidi hiljem saatanaks, kes peab temast taganema - siis, kui äsja kaljuks ja kiriku nurgakiviks nimetatu üritab Jeesust veenda tema missioonist loobuma. Ka siin avaldab Peetrus julgesti oma arvamust ja see viitabki tõsiasjale, et inimese usku ei saa hinnata ainult ühe hetke ja sõnavõtu põhjal. Alles tema seisukohtade ja käitumise kogusumma loob tervikpildi tema "usuhoonest", alates nurgakivist kuni katuseharjani.

Inimese ekslikkust ei pea häbenema. Miski peab paika, ja milleski eksitakse, kuid julgus ja valmisolek oma vigadest õppida ei jäta hea tahtega inimest igavesti surmavalla võimusse. Peetrus ei lähe Jeesuse kiidusõnade peale uhkust täis ega solvu tema manitsusi kuuldes. Ta jääb kurvaks, kui ei suuda alati Jumala tahtmist ära aimata, kuid kogub end ja teeb kõik, et temale usaldatud ülesanne täita.

Teisalt pole see ilmselt juhuslik, et tänases evangeeliumis kirjeldatu leiab aset Kaesareas, Vahemere ääres, Samaaria aladel - see tähendab, mitte neis maakondades, kus Jeesus aktiivselt kuulutas. Sisuliste küsimuste selgitamiseks oli vaja üksikasjad selgeks rääkida, oli vaja aega ja täielikku keskendumist - selleks kasutaski Jeesus vahepeatust piirkonnas, kus nad polnud nii tuntut. Sest kui vundament saab kord valesti ehitatud, siis pole ju lootust, et kogu hoone jääks püsima.

Armsad õed ja vennad, isiklikust perspektiivist vaadates võib tänasest evangeeliumist ka nii aru saada, et taevariigi võtit ei antud ainult Peetrusele, vaid selle peab ära teenima igaüks, kes tahab minna igavesse ellu. Kui meist üldse midagi oleneb, siis on see ju ka meie eneste otsustada, kuidas me käitume, missuguste põhimõtete järgi - kas julgelt ja ettevaatlikult, või aralt ja vastutusest kõrvale hiilida püüdes. Samas ei tohi me olla teiste inimeste suhtes pealetükkivad. Igaüks peab ise vaeva nägema ja oma selguse leidma, rajamata oma usku üksnes teiste inimeste arvamusele. Usuküsimustes on teistele inimestele meeldimine pahatihti kurjast.

Kuigi Peetrus tegi vahepeal "omaenese tarkusest" justkui kõike valesti - astus Keetsemani aias Jeesuse kaitseks välja ning raius maha ülempreestri sulase kõrva, mis samas jälle terveks tehti; töötas Jeesuse eest surma minna, kuid salgas teda kolm korda. Oma elu lõpus oli ta aga kõigist oma vigadest õppinud ja ta viis täide, mida oli lubanud. Selleni peaksime ka meie püüdma oma elu lõpus jõuda. Aamen.